

De vergeten of verzwegen oorlog? Misdrijven door het Belgisch vrijwilligersbataljon in Korea en hun invloed op de Koreaanse bevolking, 1951-1955 bestudeert de misdrijven begaan door het Belgisch vrijwilligersbataljon in Korea en hun invloed op de Koreaanse bevolking. Aan de hand van de archieven van het krijgsauditoraat en de Krijgsraad te velde in het Verre Oosten wordt er zowel een kwantitatieve als kwalitatieve analyse uitgevoerd van de misdrijven begaan door de Belgische soldaten, hun aanleidingen vanuit de Belgische regering en de gevolgen voor de lokale Koreaanse bevolking.

Met de kwalitatieve methode worden er vier wederkerende factoren benoemd die mogelijk invloed hadden op het gedrag van de Belgische soldaten, een aanleiding vormde voor de misdrijven en de werking van het militair gerecht ter plaatse bepaalde: (1) de weerstand van de Belgische regering om het Belgisch vrijwilligersbataljon in het begin van de oorlog te voorzien van juridische duidelijkheid en logistieke steun (incl. wapens), (2) de motivaties van de Belgische soldaat in hun vertrek naar Korea en hun relatief beperkte opleiding/militarisering, (3) een sterke Amerikaanse invloed op de organisatie en de cultuur van het bataljon en (4) een structurele problematiek rond rekrutering, die enerzijds de activiteit van het Belgische bataljon beïnvloedde, alsook voor moraliteitsproblemen zorgde.

Het kwantitatieve luik van het onderzoek onthult een relatief hoge hoeveelheid misdrijven waarvan diefstal, insubordinatie, desertie, vrijwillige verwonding en verduistering het vaakst voorkomen. Aspecten zoals de komst van nieuwe rekruten, de versterking van het krijgsauditoraat door een korps rijkswachters en de wapenstilstand laten significante uitwerkingen na op de fluctuatie van criminele activiteiten doorheen de periode van de Belgische aanwezigheid. Verder hebben 16,17% van deze misdrijven de expliciete vermelding van een Koreaans persoon in de vorm van een dader, slachtoffer, getuige of toeschouwer.

Een verdere kwantitatieve analyse van de procesdossiers met Koreaanse contacten bewijst dat er omvangrijke en autonome relaties tussen de Belgen en Koreanen waren, evenals dat veel Koreanen personen ookodeloos geweld hebben moeten ervaren door toedoen van Belgische soldaten. Civiel-militaire relaties laten samenwerkingen en wederzijdse afhankelijkheid zien tussen het Belgisch militair gerecht en de lokale Koreaanse politie alsook tussen het Belgisch bataljon en Koreaanse soldaten en burgers integreert in het bataljon. Daarnaast weerleggen de verhalen uit de procesdossiers het narratief uit de Belgische geschiedschrijving over Belgisch-Koreaanse relaties die uitging van taalbarrières en cultuurverschillen om de onderdanige positie van de Koreanen te verklaren. Het is correcter om correlaties te zoeken en te vinden tussen de autoritaire en racistische houding van sommige Belgische soldaten en de ongelijke positie van de Koreanen. De groei aan civiel-militaire samenwerkingen alsook een verbetering in attitude van sommige Belgen tegenover hun Koreaanse collega's naarmate de duur van de Belgische aanwezigheid in Korea, bekrachtigen deze stelling.

De grote aanwezigheid van Amerikaanse invloed op het Belgisch verhaal in Korea en de gelijkenissen tussen het gedrag van Amerikaanse en Belgische soldaten roepen ten slotte de vraag op of de Belgische betrekking deels medeverantwoordelijk is voor de reeds veroordeelde Amerikaanse oorlogsmisdaden in Korea.

Om het antwoord hierop te vinden is een bredere internationale samenwerking in de geschiedschrijving van de Koreaoorlog essentieel. Met deze invalshoeken heeft dit onderzoek een lacune in de geschiedschrijving van de Koreaoorlog en het Belgische militaire gerecht gevuld, alsook nieuwe inzichten geboden op de civiel-militaire en interculturele relaties tussen de Belgen en Koreanen tijdens het conflict.